

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 58. ANUL XVIII.

Telegrafu' este de doue ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adredate catre expeditura. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celalalteparti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. ear pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime si lieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Insertatele se platescu pentru in'ia ora cu 7. cr. sirulu', pentru a adu'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru o treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 23 Iuliu (4 Augustu 1870.)

Nr. 5. c. p.

Publicatiune.

Se aduce la cunoscutia publica, ca consistoriul plenariu alu diecesei dreptmaritore resaritene romane a Caransebesului in sediinta sea de astadi a alesu pre secretariulu episcopescu de pana acum Ioanu Bartolomeiu de secretariu consistorialu, pre advocatulu din Lugosiu si ases. cons. Constantin Radulescu de fiscu actualu consistorialu iera pre advocatulu din Jebelu si ases. cons. Vicentiu Popu de fiscu consistorialu onorariu. De defensonu matrimonialu s'a denumita totu fisculu consistorialu actualu Constantin Radulescu.

Caransebesiu 9 Iuliu 1870.

Consistoriulu diecesanu plenariu.

Nr. 91. scol.

Publicatiune.

Pentru esaminarea aceluor individi, carii voru aspira la ocuparea vre-unui postu invetiatorescu in scolele nostre capitale si poporale confessionale din dieces'a Caransebesului s'a alesu comisiunea provediata prin § 122 punctu 7 si 8 din stat. org. bis. sub presidiulu prea santiu sele dlui Episcopu diecesanu in personele asesoriloru senatulu scolasticu: Nicolau Andreovicu, Michailu Valcenu, Vasilu Nicolescu si Vicentiu Gurgutu. Totu deodata s'a decisu, ca esamenele de calificatiune, depuse de invetiatori inainte de publicarea si intrarea in viata a statutulu org. bis., suntu de a se privi de valide; iera acei invetiatori dela scolele nostre confessionale, carii inca nu au depusu esamenu riguros de calificatiune, suntu indatorati a depune mentionatulu esamenu de calificatiune, deca densii voru dori a concurge si ocupa alta statiuone invetiatoresca la scolele nostre confessionale.

Celelalte dispusetiuni, cuprinse in circulariulu consistorialu scolariu din 11 Septembriu 1869 nr. 181 scol. si privitoare la esaminarea aspirantiloru la posturi invetiatoresci, ramanu in deplina putere.

Ceea ce se aduce la cunoscutia clerului, invetiatoriloru si poporulu diecesanu spre sciintia si orientare.

Caransebesiu din sediinta consistoriulu scolasticu tenuta in 9 Iuliu 1870.

Consistoriulu diecesanu.

Din viati'a bisericesca.

Dela punerea in lucrare a statutulu organicu in coce se ivescu prin diuarie, se ivescu si in viati'a de tote dilele impregiurari, care merita a le considerá. In reprezentantiele mai mari a le bisericeci, dara in unu modu mai espresu in congresulu nostru nationalu bisericescu s'au satoritu doue principie, ce voru contribui forte multu la inaintarea poporulu nostru din provinci'a nostra metropolitana deca voru fi puse conscientiosu in lucrare. Aceste principie suntu: „Protopresviterulu trebuie sa locuiasca in acelu loc alu protopresviteratulu, care este mai indemana comuneloru bisericesci din protopresviteratu“ (Stat. org. c. 2 § 29.) si **reducerea parochiiloru.**

Pentru acum sa cautamu pucinu la principiulu amintitu mai intaiu; adeca, carele reprezenta ide'a de a ave protopresviterulu, locuintia in mijloculu tractulu protopresviterale. Conceptulu acestei idei este indigitu de ratiune si este forte justu. Protopresbiterulu e pentru poporulu din tractulu seu, nu numai unu barbatu alu chivornisirei seu guvernareii bisericesci si scolastice, ci in multe privintie elu e sfaturitorulu poporulu in afaceri mai grele, mai incurcate. Elu e inse si acelu dregatoriu ca-

rele din propria sea iniciativa are datoriu sa alerge unde se intempla vre unu neajunsu amenintatoriu pentru biserica si scola Si unele si altele din cele atinse atunci suntu satisfacuto candu ajutoriulu de lipsa este mai la indemana si nu candu, seu poporulu are sa alerge drumu de d'le intregi seu vice versa, pana sa se pota ajunge scopulu pentru care are cine-va o dregatoria si pentru care e pusu cine-va dregatoriu.

Va se dica, justiti'a normata in §-lu citatu alu statutulu organicu sta ca o stanca neclatita si nu pote fi combatuta de nimenea.

Presentulu inse, carele este in mediun'a unui trecut bogatu de abnormitati provenite din o viatia abnorma politica de seculi, care viatia politica pana de curendu pare ca specula numai la disordine, a lasatu chiaru si in privinti'a materiei atinse in acestu articulu o mostenire abundanta de abnormitati. Suntu mai multi protopresviteri cari constrinsi de lips'a de locuintie si alte emolumente necesarie stau afara de cerculu tractulu protopresviterale respectivu.

Acum deca principiulu e pronunciatu, ba deca a capetatu forma de lege, nu e nimic'a mai justu de catu sa se urmeze conformu legei.

Audimu pretensiunea acosta facendu se in archidiecesa, audimu ca se staruiescu pre langa dens'a riguros in epar hiele Metropolitiei nostre. Dara cu durere trebaie sa marturisimu, ca audimu totu odata si aceea, ca suntu protopresviteri, cari nu pota asculta nici astadi de vocea §-lui 29 din statutulu organicu.

Statutul organicu candu pretinde ca protopresviterulu sa locuiasca in sinulu tractulu, spune mai departe si indatoriile ce le are protopresviterulu. Elu este adeca antistele mai multoru comune bisericesci intrunite, in trebile bisericesci scolari si fundationali. Inse credemu ca se intielege de sine, ca celu putienu elu va trebui, ca bateru unu acoperisiju sa aiba unde sa-si pleco capulu si sub care sa pota indeplni indatoriile sele. Mai departe e omu si protopresviterulu, pote are si famili'a sea. Elu si acest'a trebaie sa traiesca. Trebaie dara ca fatia cu aceste indatoriile a protopresviterulu are si protopresviteratulu indatorirea, si adeca aceea, ca pentru protopresviterulu seu sa se ingrigeasca de casa, parochia si portiune canonica, cum este in eparchi'a Caransebesulu, in multe parti ale eparchiei Aradulu, abstragendu locuintia, carea si pre acolo pre catu scimu lipsesce. Dela implinirea datorintiei acestei'a din partea protopresviteratulu sa conditioneza si implinirea datorintiei protopresviterulu de a siede in mijloculu districtulu seu.

De aceea intrebamu ca sa ingrigescu tracturile respective de tote cele de lipsa pentru o locuinta corespondietoria, pentru unu venitu corespondietoriu, incatu sa pota accepta cu dreptu conventu, ca antistele comuneloru bisericesci a unui tractu, protopresviterulu lor, sa fia in sinulu tractulu, dupa cum lu pretinde si oficiulu?

Deca se aru ingrighi, atunci de siguru ca nu s'aru afla nici unu protopresviteru, carele sa nu asculte de vocea poporulu tractuale.

Tracturile respective dara cu o di mai curendu aru fi bine sa se ingrighasca de tote cele atinse mai susu si dupa ce voru fi acestea implioite amu vede cine aru fi omulu acela fara de cunoscutia, carele nu aru urma vocii legei si vocii espresse de lipsele unui poporu din unu tractu protopresviterale.

Eri era sa se constituie diet'a Ungariei de non pentru ca sa alega delegatiunea — Doue patente imp. se publicara in 1. Ang. in W. Z. uu'a pentru disolvirea dietei Boemiei si escrierea de alegeri

noue, all'a pentru convocarea dieteiloru eislaitane pre 20 si a Boemiei pre 27 Augustu, si cea a Triestulu pre 2 Septembriu.

Senatulul imperialu se va convoca pre 5 Septembriu.

Despre resbelu.

Din isvoru francesu se spune ca in 2 Augustu n. la 11 ore inainte de amedi trupele francesese au luat ofensiv'a, au trecut fruntarielu pre pamentu nemtiescu si pre langa tota tari'a pusetiunei inimice, fura de ajunsu vre-o cate-va bataliuni pentru de a lua inaltimile, ce domineza S a a r b r u c k e n. Artileria francesese a alungatu iute pre inamicu din cetate. Actiunea s'a terminatu intr'o ora. Ataculu trupeloru francesese a fostu asiá de veementu, incatu a avutu numai perderi usiore. Imperatulu si principele imperiale a asistatu la operatiune, dara la 4 ore dupa amedi s'au intorsu la Metz. —

Scirile prussiene dela Renu, in care pusile cu acu totade-un'a intreco pre chassépots si in care o mana de prussieni respingu cate-ve regimete francesese spre a caroru operare mai stau in aporie inca acum doue divisiuni acum 100,000. — aceste sciri au scopulu laudabilu, de a insufla curagiu cetatieniloru prussieni si cu deosebire aceluor'a, cari inca nu s'au urnitu catra campulu de lupta. Insa ei mai ca facu, dupa cum se dice, din doue noue. Nimenea nu ne va potea convinge ca francesii de odata au devenitu de nemi'a si ca chassépotulu tocmai ca o coda de matura nu se pote intrebuintia. — E in interesulu oficioseloru, prussieni, a se moderá. In Berlinu se pare, amesuratu caracterulu populariu de acolo, ca fanfaronad'a si ingamfarea nu cunosc margini, pre candu dupa cum s'au scrisu mai de unedi din Breslau, silesieni, oficeri catu si cei mai de josu, areta o seriozitate moderata, carea cu multu mai multu de catu vorb'a multa incracanata a presei nationale-liberali din Berlinu, e o promisiune de victoria. Nemicu in nume de reu! — aici e vorb'a de caus'a Germaniei, carea prea usioru s'aru discreditá prin acelea donranotade.

Cumpetu, aru fi cu atat'a mai multu la locu, cu catu tocmai ieri marturisise, publice fara voia, buroulu telegraficu Wolfianu, ca pregatirile prussiene de resbelu stau departe inderetu de cele francesese. Regimentulu de infanteria, carui'a i s'a intemplantu nenorocirea la Wallhausen prin lunecarea masinei, e alu 26; asiá dara celu dintaiu din Magdeburg, care se tiene de a 13 brigada. Va se dica, Prussia nu si-a potutu trage la Renu nici regimentelu din Magdeburg, cu atat'a mai putienu cele din Pommern, Posen, Prussia si Silesia; pre candu Francia de multu si are trupele sele din Africa in Strassburg.

Diet'a Ungariei.

In sediinta din 23 Iuliu a casei reprezentantiloru se cetesce si autentica mai intaiu protocolulu sediintei precedente.

Deputatulu Bobory roga cas'a a pune la ordina dilei proiectulu lui de conclusu presintatu inca in 16 Novembriu a. t. relativu la incompatibilitatea deputatiloru.

Cas'a decide a desbate propanerea lui Bobory in un'a din cele mai apropie sediintie.

Ministrulu de comerciu Szlav y respunde la interpelatiunea lui Ciotta si consorti in privinti'a adepostrei navigatiunei in resbelulu de fatia, ca ambasadorii monarchiei austro-unguresci din Berlinu si Parisu suntu deja avisati a face pasii necesari in intiesulu interpelantiloru.

Cas'a ia respunsulu la interpelatiune spre sciintia si trece apoi la ordinea dilei, la care sta con-

